

**70 LET
AKADEMSKEGA**

KIPARJA

FERENCA

KIRÁLYA

STR. 2

**ŽIVLENJSKE
ZGODBE**

STR. 3

**ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA
9000 MURSKA SOBOTA (2)**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 7. decembra 2006 ☼ **Leto XVI, št. 49**

Murska Sobota: Živeti z mejo

Inštitut za narodnostna vprašanja je v sodelovanju z odborom Slovenske akademije znanosti in umetnosti za proučevanje narodnih manjšin ter Ustanovo dr. Šiftarjevo fundacijo pripravil v okviru projekta Živeti z mejo enodnevno posvetovanje Panonski prostor in ljudje med dvema tromejama. Posvetovanje pomeni uvod v dvodnevni mednarodni simpozij na isto tematiko prihodnje leto in z mnogo več udeleženci tudi iz sosednjih držav.

Odbor SAZU za proučevanje narodnih manjšin, ki ga po prvem predsedniku dr. Antonu Vratuši zdaj vodi dr. Jože Pirjevec, se je doslej posvečal zahodni meji, sedaj pa se je osredotočil na severovzhodni del z namenom, da se vedenje o tem prostoru ponese naprej. Tudi zato, da bi se bolje razumeli drug z drugim, kot je poudaril akademik Jože Pirjevec.

Uvodno razmišljanje na posvetovanju je pripravil akademik Anton Vratuša, ki je izhajal iz ocene, da je bil panonski prostor v preteklosti daleč tako od Dunaja kot Budimpešte in predvsem od Ljubljane. Po padcu berlinskega zidu in odprtih mejah v večjem delu Evrope so nastali objektivni pogoji, da postane panonski prostor stičišče velikih dogodkov. Potreben pa je ustvarjalni napor za spoštovanje

drugačnosti in različnosti ob dveh tromejah: avstrijsko-slovensko-madžarski in slovensko-madžarsko-hrvaški, med Muro, Rabo in Zalo. Zato se je akademik Anton Vratuša pridružil pozivu treh slovenskih predsednikov prebivalcem Slovenije: predsednika države dr. Janeza Drnovška, predsednika parlamenta Franceta Cukjatija in predsednika vlade Janeza Janše, naj bodo bolj strpni drug do drugega. Kajti tudi v Sloveniji je vedno več kršenja človekovih pravic, kar v zadnjem času najbolj čutijo Romi na Dolenjskem. Del razprave je akademik Anton Vratuša namenil tudi aktu-

alnim gospodarskim gibanjem in dosedanjemu razvoju Prekmurja, pri čemer je poudaril tudi vlogo krajinskih parkov v Avstriji – Raab in na Goriškem ter narodni park Őrség. Dr. Oto Luthar, direktor Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU, pa je razmišljal o Multikulturalnosti ali interkulturalnosti. Poudaril je, da je bil panonski prostor konec 19. in v začetku 20. stoletja stičišče evropskih kultur in religij, ter ocenil, da pokrajina ni bila na obrobju dogajanja. Oceno je dokazoval z analizo pisem vojaka Jožefa Dončeca, ki jih je pošiljal svoji Etelki, pisal pa jih je v prekmurščini, nemščini

in madžarščini. Oto Lutharju pa še ni uspelo ugotoviti, kdo je Dončecova Etelka. Dr. Oto Luthar je proučeval tudi druge dokumente. Alenka Tomaž je predstavila arheološka izkopavanja med letoma 1999 in 2003, ko so na prostoru južno od Murske Sote, na bodoči trasi avtoceste, odkrili deset pomembnih arheoloških najdišč, takih, kakršnih do tedaj niso poznali. Najstarejši predmeti segajo v sredino kamene dobe. Mariborski pomožni škof dr. Jožef Smej, zdaj iz sosednje škofije in tudi zato, ker se je murskosoboški škof dr. Marjan Turnšek udeležil Ka-

tarininega sejma v Lendavi, je najprej popravil vse, ki uporabljamo terminologijo Prekmurje in Porabje, ter povedal, da bi morali govoriti in pisati Prekmurje in njega del Porabje. Govoril je tudi o sožitju katoliške in evangeličanske vere in o vedno manj prebivalcih na podeželju. Nekeč je za Prekmurje veljalo, da je prenaseljeno, zdaj se je število prebivalcev Bogojine, denimo, prepolovilo.

Dopoldanski del razprave je usmerjala dr. Vera Klopčič, popoldanskega pa prof. Janez Stergar. V popoldanskem delu sta dr. Katarina Munda Hirnök in mag. Suzanne Weitlaner predstavili položaj Porabskih Slovencev in Slovencev na avstrijskem Štajerskem, v razpravi sta sodelovala tudi dr. Attila Kovács iz lendavske enote Inštituta za narodnostna vprašanja in Jožek Horvat Muc, predsednik Zveze Romov Slovenije. Posvetovanje je spremljal tudi dr. Robert Hajszan, direktor Panonskega inštituta v Pinkovcu na avstrijskem Gradiščanskem.

Krajše posvetovanje pomeni odličen uvod v dvodnevni simpozij prihodnje leto v Murski Soboti, kjer se bodo zbrali tako strokovnjaki iz znanstvenih ustanov in univerz kot predstavniki manjšin, ki živijo med Muro, Rabo in Zalo.

**Besedilo in foto:
Ernest Ružič**

KDO JE DONČECOVA ETELKA?

Akademik dr. Anton Vratuša, mag. Alenka Tomaž, akademik dr. Jože Pirjevec, dr. Vera Klopčič in dr. Oto Luthar. (Foto: eR)

Lendava: 70 let akademskega kiparja Ferenc Király

IZVOR MOJE UMETNOSTI STA UPANJE IN NASTANEK, TOREJ LJUBEZEN

V počastitev 70. obletnice življenja akademskega kiparja Ferenc Király so v Lendavi odprli tri razstave del in predstavili njegovo obsežno monografijo. Tako se akademski kipar, ki se je udeležil tudi mednarodnih likovnih kolonij v Monostru predstavlja z okoli sto deli, in sicer v grajski Galeriji,

ocenjevalec Királyevega ustvarjalnega opusa, kar je opisal v razpravi Biomorfna oda plodnosti. Najobsežnejši vpogled v kiparjevo »umetniško delavnico« pa je napisal umetnostni zgodovinar mag. Fanc Obal v študiji Imaginacija intuitivnih oblik Ferenc Király. Kot temeljno spoznanje

kiparske likovne umetnosti, saj je dolgo časa veljal za edinega kiparja v Pomurju. Avtor nadaljuje s podrobnejšo analizo kiparjeve ustvarjalnosti in jo razdeli v poglavja z naslovi: Portret in avtoportret, Portretna plastika javnega značaja, Figura, Tri figure, Dvojnost teles, Torzo, Posebne oblike metamorfoz človeških, rastlinskih in živalskih oblik, Osnutki za spomeniške plastike, Uteleseno gibanje, Asociativne meditacije, Asociativna meditacija na naravnih oblikah lesa, Znak, Relievi kot notranja umetniška oprema in Javni spomeniki, ter Sklepna razmišljanja. Pesnik Lajos Bence je kiparju posvetil pesem Kőben nyíló gondolat in napisal umetnikov življenjepis Umetnik živi za ustvarjanje.

V monografiji so objavljene poleg barvnih in črno-belih reprodukcij, tudi značilne fotografije, ki ponazarjajo bogato ustvarjalno pot akademskega kiparja Ferenc Király, nemara bolj znanega in priznanega v svetu, zlasti na Madžarskem, kakor v Sloveniji. Ferenc Király

Kot je monumentalen umetniški opus akademskega kiparja Ferenc Király, je obsežna in vsebinsko bogata monografija, ki jo je izdala Galerija – Muzej Lendava, njen urednik pa je Ludvik Sočič. Na posnetku avtor prvič lista monografijo.

v sinagogi in v predprostoru gledališke in koncertne dvorane. Ferenc Király je »srednjeevropski umetnik, snovalec svobodnih oblik,« poudarja Tibor Weehner, avtor uvodne študije v bogati monografiji, v kateri so barvne reprodukcije več kot stopetdesetih del. Királyevo življensko delo je zelo obsežno, tvori ga namreč več sto kipov, vanj pa sodijo tudi slike in grafike. »Katalog življenskega oziroma umetniškega opusa Ferenc Király vsebuje stvaritve, ki so nastajale več kot petdeset let, svoje prve zrele stvaritve je namreč ustvaril že v študentskih letih, in sicer leta 1955. Stvaritve, ki jih v tem trenutku prištevamo med zadnje, pa so nastale v letu 2006 oziroma te dni.« Za svoja dela uporablja klasične materiale, najpogosteje kamen in les.

Teme oziroma osrednja misel Királyeve kiparske umetnosti so plodnost, rojstvo, nastanek, oblikovanje, nastajanje oblik, čutna ljubezen, odnos med moškim in žensko, izpovedovanje medsebojne navezanosti.

Tudi László Kostyál je zelo pozoren in prodoren opazovalec in

ali vodilo se mu zdi, da Ferencu Királyu pomeni umetnost nekaj zvišenega in sočasno tudi zave-

Franc Gerič in Ferenc Király med kiparjevimi skulpturami v Galeriji lendavskega gradu, kjer je več desetletij delal in kjer je leta 1973 dal pobudo za Lendavsko likovno kolonijo, ki je tako ena najstarejših in najbolj uveljavljenih mednarodnih likovnih kolonij v Sloveniji.

za, da mora ustvarjati, ker tako zahteva njegov talent.

Franc Obal se v študiji najprej ustavi v Prostoru in času: »Ferenc Király se je izoblikoval v obrobem, a likovno bogatem in slikarsko ustvarjalnem okolju... Okolje mu je nudilo vso svobodo in mu hkrati naložilo veliko odgovornost za razvoj

je za ustvarjalni opus prejel Munkácsyjevo nagrado, medtem ko Prešernove – enake omenjeni madžarski – (še) ni dobil. Toda, kdo ga pozna, ve, da se Feri s tem ne obremenjuje, ampak aktivno dela in ustvarja naprej...

Besedilo in foto:
Ernest Ružič

Svetovni dnevi slovenske literature v Budimpešti

22., 23. in 24. novembra je v organizaciji Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik, ki deluje v okviru oddelka za slovenistiko na ljubljanski Filozofski fakulteti, 40 slovenskih pesnikov, pisateljev in dramatikov obiskalo lektorate slovenskega jezika širom po svetu. Pri tem so Centru pomagali Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Ministrstvo za zunanje zadeve in Ministrstvo za kulturo, Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu, Društvo slovenskih pisateljev in slovenska veleposlaništva v državah, ki so jih pisatelji obiskali. V okviru tega dogodka je Budimpešto obiskal dramatik, gledališki režiser in pisatelj Matjaž Zupančič. Gre za trenutno najpomembnejšega slovenskega dramskega pisca, o čemer pričajo tudi nagrade, ki jih je prejel za svoje delo – Grumovo nagrado za najboljšo dramsko besedilo je doslej prejel kar štirikrat, in to v zadnjih osmih letih. V svojih delih največ pozornosti posveča temam iskanja identitete, medčloveških odnosov in – naj-

Pisatelj Matjaž Zupančič in predsednica slovenskega društva v Budimpešti Irena Pavlič

pogosteje – nasilja, zlasti nasilja nad posameznikom, ki izstopa iz skupnosti. Slogovno v nekaj dramah izhaja iz tradicije dramatike absurda, ki ji dodaja elemente kriminalke in grozljivke. Za duhovitim, včasih celo komičnim dialogom se skrivajo temnejše plati človekovega bivanja. Poleg dramskih besedil je Zupančič napisal tudi kriminalna romana, ki jima dajeta močen pečat psihoanaliza in prijemi sodobnih žanrskih besedil in filmov. Zelo pomemben je tudi kot dramski režiser in pedagog – poučuje namreč na ljubljanski Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo.

Srečanja z avtorjem, ki je potekala v prostorih oddelka za slovanske jezike in književnosti univerze ELTE, se je udeležilo kakih 40 oseb, predvsem študentov in budimpeštanskih Slovencev, med katerimi sta bila tudi Irena Pavlič in Ferenc Kranjec, veleposlaništvo RS pa je v veleposlanikovi odsotnosti zastopala Gabriela Hajós. Prestojnik oddelka za slovanske jezike prof. István Lukács je v uvodnem pozdravu v slovenščini in madžarščini predstavil prireditve in gosta, posebno pozornost pa je posvetil pravkar odprti slovenistiki (o kateri bo Porabje še obširneje poročalo) in izrazil navdušenje nad dokaj velikim številom študentov – trenutno jih je enajst. Sledili so študentje, ki so z branjem odlomkov iz drame Hodnik v prevodu študentke Miriam Mariánovich navdušili občinstvo, nato pa sta prevzela besedo Zupančič in lektor slovenskega jezika Mladen Pavičić, ki je za začetek postavil nekaj vprašanj, nato pa prepustil besedo občinstvu, ki se je izkazalo kot modro, izobraženo in vedoželjno.

Na koncu smo si nazdravili z vinom, ki ga je prispevalo veleposlaništvo, in prigriznili pecivo. Če lahko sodim po vzdušju, ki je vladalo na prireditvi, se je prireditve udeležencem zdela prijetna in koristna, tako da bo treba čimprej spet organizirati kaj podobnega.

Judit Reiman

»...če bi stariške doma slovenski gučali z mlajši«

Števanovska manjšinska samouprava je edna od tisti dvej samouprav, šterivi sta samo od 1. oktobra 2006 šli posaba. Do tejga mau so vküp meli lokalno pa manjšinsko samoupravo pa ranč tisto lüstvo je ravnalo obadvej samouprave. Zdaj, ka je slovenska samouprava samostojna gratala, so za predsednico izvolili vzgojiteljico *Agica Holec*. Njau sam spitavo od tauga, kakšne cilje, plane majo.

»Planov mamó več, samo žau, pejnaz nej mamó. Zato ka tau, ka od države na leto dobimo, je spoj

malo. Svoje programe samo tak leko organiziramo, če prejk natečajov pejnaze spravimo. Zdaj, ka smo dobili pejnaze na zadnje tri mejsce, smo tjüpili mlajšom darilo na miklaušovo. Drugo pa damó starim, zato ka mó 16. decembra meli den starcov. Da bi je malo pozdravili, pogostili, pa bi jim ponüdili eden kratek kulturni program.«

• *Zmišlavalí ste že kaj od tauga, kakšne programe te meli drugo leto?*

»Eške smo nej vküppostavili program za drugo leto, zato, ka smo eške nej meli djilejš. Samo tistoga prvo-

Agica Holec

ga, gda smo se ustanovili. Stalno mó samo te vedli, ka leko napravimo, gda z natečajov pejnaze dobimo. Cejli drugoletni program je od tauga odvisen.

• *Ka baude, če iz netačajov ne dobite pejnaz, ka te te delali?*

»Te od državne manjšinske samouprave mó mogli prositi. Tau sam že tak vöopitala, kak tau dé. Že januara notradamo letni program, pa te tak leko do pejnaz pridemo. Zato ka oni tū morajo vküppostaviti svoj proračun. Etak do te znali, kelko pejnaz prosijo vasi pa tau tó, kelko leko razdeli. Dja tak mislim, ka te programe, ka bomo meli drugo leto, te mó vküper meli z lokalno samoupravov. Zato ka

posaba bi žmatnejše bilau. Drugo pa tau, ka lokalna samouprava na svoje slovenske programe samo prejk nas leko natečaje notra da. Etak te dosta baukše, če mó kulturne programe vküper meli. Tau smo si že z županom zgučali. Od tauga ta dvej samoupravi meli edno pogodbo, kak ta vküper delali.«

• *Pet članov ma manjšinska samouprava, kelko je nad tejmi takši, šteri so člani lokalne tó?*

»Trge smo takši, šteri smo člani lokalne samouprave tó, dva člana pa mamó vcejlak nauva.«

• *Zdaj ka posaba mate manjšinsko samoupravo, mate pisarno svojo tó?*

»Od tauga smo že gučali, ka bi trno dobro bilau, če bi meli edno pisarno pa eden računalnik. Župan nam je pravo, ka v kulturnom daumi je edna pisarna, ka bi go leko nūcali. Tak ka če mó meli malo pejnaz, te si tam vönapravimo en prostor za manjšinsko samoupravo. Dočas ka nede kreda, dočas mó doma delala pa pisala natečaje. Če kaj drugo trbej, tisto pa nam tanapravijo v uradi tū v Števanovci.«

• *Kak predsednica manjšinske samouprave kak vidiš ti ohranjanje jezika tū v Števanovci?*

»Tau je spoj težko, zato ka že v vrtec tak pridejo mlajši, ka edno rejč ne vejo slovenski. Tū se nika navčijo, dapa tisti, šteri v Varaš odidejo v šaulo, eške tau malo pozabijo. Šteri sé v Števanovce odijo, tisti se zato nika včijo, dapa dosta baukše bi bilau, če bi se šaula za tau vzela, ka bi dvojezično včili. Drugo pa tau, k bi v šauli tó več trbelo slovenski gučati, pa nej samo te, gda so na vöri. Pa tau bi spoj dobro bilau, če bi stariške že doma slovenski gučali z mlajši. Dapa žau, ta mlada generacija več ne guči doma slovenski. Dočas se tau ne spremeni, dočas vse zaman. Zaman de manjšinska samouprava mejla kak koli dosta pejnaz, pri tej m pomagati samo s pejnazi nede mogla.«

Karel Holec

Življenjske zgodbe (1)

»USODA JE PREJKPOTEGNILA NJINE RAČUNE«

»Tau, gde zdaj živim, je moja rojstna iža,« mi je začnila pripovedjati o svoji familiji *Lubejrina Elza* iz Sakalauvec. »Tū so moj dejdek bili koren. Po imeni so se zvali György Majcan, z očinoga tala so moj dejdek bili. Tū, gde zdaj naš ram stoji, je eden falat grūnta bijo, vse do pauti. 1921. leta, gda so kapejlo steli v vesi zidati, so mesto iskali, gde bi go leko zozidali. Nišče je nej sto dati mesto, tistoga ipa se je vsikši za grūnt skrbó pa so ga nej steli lidgé z rauk pistiti. Te so pa moj dejdek etak pravli: 'Na, če se ništje ne najde, ka bi na te cil dau falat zemlé, dja ga dam. Vej pa meni eštje tó ostane, ka je naš ram tak vkraj od pauti kakšni 100 mejtarov. Pred njega de se lepau šikala iža boža. Es de lüstvo večstau lejt molit ojdlo pa de se sveta meša slüžila. Pa za te falat zemlé mi nemo sr-mactje gratali'. Tak zdaj stodji sakalovska kapejla na funtoši mojoga dejdeka.

Moja babá so tó iz Sakalauvec bili. Pa kak je tistoga ipa bilau, sta se z dejdekom spoznala pa sta se oženila. Iz njinoga zako-

krave, svinjé pa drauvno živino. Tistoga ipa sta ednoga ali dva teleta odala pa so s tistoga porce plačali. Ka je pa v tjünjo

Tetica Lubejrina Elza radi pripovedjajo

na se je samo edno dejte narodilo, tau je bijo moj oča. Baba pa dejdek sta pavarso delo delala, sta mejla živino, konje,

trbelo, kakšni cukér, sau, kvas, so pa plačali iz tistoga, ka so za dajca dobili. Gdej nej bilau velke držine, tam nej nevolá bila.

Moj oče, gda so gorzrasli, so tó v Meriko odišli tistoga ipa, gda je prevnaugo lidi šlau v nauvi kraj srečo iskat. Stariške moje materé so tó v Meriko šli. Vse so povrgli tū doma, ižo pa grūnt so vödali z arende. Mati so se že v Meriki rodili pa moje dvej tetice tó.

Oča pa mati sta se že tam spoznala, v Chichagoni, ka sta v vküp delala v ednoj fabriki. Oženila sta se pa so mlajši po vrsti prišli. Trgé, eden za drugim. Dvej dekle, Julia pa Marija, pa eden pojep Frenk. Nej je léko bilau z malimi mlajšami živeti v lüdscom svejti.

Tū doma na starom kraji je tó nevolá bila, prva bojna je vövdarila. Starišom od oče (stari stariške od tetice Elze, op. pisca) je prejdni ram dola pogoro do fundamenta. So zvali sina, naj pride domau s familijov, ka nūcajo pomauč, ka so že oni starejši. Oča pa mati sta si tak mislila, ka morata nazaj domau na stari kraj. Materna mati so

njim tanače dali, naj prej deta domau, doma red naredita pa te nazaj prideta. Ona de pa prej mlajše dočas ranila pa na skrbi mejla. Mati so mi pripovedjali, ka so tak mislili, gda so na šift sedli, mlajši so pa tam ostali, ka se njim srcé razpauči od boleznosti. Dapa ka so si mogli, te je takšen svejt bijo, prevnaugo lüdi je tak živelo. Tau vüpanje jim je mauč dalo, ka doma red naredijo pa za dvej lejta do tanačaj šli. Dapa njigvo vüpanje je usoda prejk potegnila, nej je tak brž šlau, kak so oni računali. Eti doma so se njima eštje rodili trgé mlajši, sin Jožef pa dvej čeri Ana pa dja, Elza. Gda so pa že z ramom v red prišli, se je pá nika zgodilo, ka je prejkpotegnili njine račune. Nej dugo po tistom smo dejdeka zgibili. Stariške so tak skončali, ka doma ostanejo. Kama bi pa šli z malimi mlajši? Pomirili so se v srci, svoj žitek izročili božji volji.«

(se nadaljuje)

Ema Sukič

OD SLOVENIJE...

Draškovič v Ljubljani

Srbski zunanji minister Vuk Draškovič je med obiskom v Sloveniji Ljubljano zaprosil za pomoč pri iskanju kompromisne rešitve za prihodnji status Kosova. V pogovoru s premierom Janezom Janšo je izrazil upanje, da bo končna rešitev predstavljala maksimalni možni kompromis med stranema. Po pogovorih z zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom pa je poudaril, da je Kosovo »edino boleče vprašanje srbskega naroda«, ki lahko, če bo rešitev vsiljena, destabilizira celotno regijo. Rupel je znova izrazil podporo demokratični Srbiji in njeni evropski perspektivi.

Spremembe v kmetijstvu

Ministrica za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Marija Lukačič je na posvetu kmetijskih svetovalec dejala, da bo ključni izziv kmetijstva v prihodnosti njegovo prestrukturiranje. Povedala je tudi, da bo slovensko podeželje v okviru finančne perspektive 2007-2013 deležno 278 milijard tolarjev, kar tretjina zneska pa bo namenjena za tehnološke prenove. Skrb vzbuja tudi podatek, da je povprečen kmetovalec star več kot 55 let, za tehnološko prenovo pa je po ministričinih besedah potreben mlajši kader. Lukačičeva je sicer še dejala, da je slovensko kmetijstvo primerno za ekološko pridelavo in da bo v prihodnosti ministrstvo spodbujalo kmete k ustanavljanju manjših podjetij, ki bi zagotavljala poseljenost na podeželju.

Toporišič prejel Zoisovo nagrado

Dobitnik letošnje Zoisove nagrade za življenjsko delo je akademik Jože Toporišič. Vprašanja sodobnega slovenskega knjižnega jezika so prek njegovega znanstvenega dela postajala nepogrešljiv del vrednostne podobe slovenstva, je zapisano v obrazložitvi nagrade. V ljubljanskem Cankarjevem domu so sicer podelili tudi Zoisove nagrade, ki so najvišje državne nagrade s področja znanstveno-raziskovalne in razvojne dejavnosti.

Intervju z zdravnico dr. Halász Gyöngyi

NEPRESTANO IŠČEM NOVE METODE ZDRAVLJENJA

• *Ko ste bili še zdravnica otorinolaringološkega oddelka bolnice Semmelweis v Sombotelu, so vas tako bolniki kakor kolegi imeli za eno najboljših specialistk. Niste še dolgo časa na psihiatriji, na oddelku za narkomane, in že slovite kot izredno dobra specialistka za zdravljenje narkomanov. Kaj mislite, s čim ste si zaslužili to splošno priznanje?*

»Menim, da sta pri opravljanju vsakega dela najvažnejša dejavnika zavzetost za delo in permanentno strokovno izpopolnjevanje. Tudi privatnega življenja ne morem povsem oddvojiti od zdravniškega poklica, kajti zdravljenju bolnega telesa in duše posvečam poleg uradnega delovnega časa praktično ves čas, ki ga imam na razpolago. Brezpogojno verujem v Boga, ki mi daje moč, da ne prestando iščem nove metode zdravljenja in verujem v njihovo uspešnost.«

• *Ali je v naši županiji narkomanija že tako prisotna, da se mora z zdravljenjem narkomanov ukvarjati poseben oddelek bolnice?*

»Lahko rečemo, da se iz leta v leto povečuje število narkomanov. Povečuje se tudi število bolnikov, ki prihajajo k nam na zdravljenje. Posebno Monošter in njegova okolica sta v tem oziru zelo prizadeta. Od tam imamo veliko pacientov, pa tudi posredovalcev mamil. Veselilo bi nas, če bi prišli prostovoljno v še večjem številu na zdravljenje, ker sem prepričana, da jim lahko pomagamo. Žal, niso vsi motivirani, ki se javijo pri nas. Nekateri prihajajo le zaradi tega, da bi se izognili kazni, ko jih policija zasači in nekaterim niti na misel ne pride, da bi se skušali odvaditi mamil.«

• *Kje se ljudje v glavnem*

srečujejo z mamili?

»Že v šoli, pozneje v tovarnah in v različnih lokalih. Petdeset odstotkov jih poskusi, ne postane pa vsak zasvojenec. To je odvisno od osebnosti. Otroci, ki živijo v dobri družinski atmosferi, kjer najdejo različne vire veselja in radosti, tega večinoma ne bodo iskali v ma-

dr. Halász Gyöngyi

milih. Tisti otrok, ki pa tega ne najde doma, bo dosti lažje zašel v to past.«

• *S kakšno metodo jih pa zdravite?*

»Najprej moram povedati, da je izid zdravljenja v glavnem, torej devetdeset odstotno, odvisen od bolnika samega in le deset odstotkov dodamo k temu mi. Pri tem procesu nisem jaz tista, ki ozdravi pacienta, jaz mu le dodam tistih deset procentov, ki jih potrebuje, da se lahko z lastnimi močmi ozdravi. Ko se pride zahvalit kakšen pacient za to, da sem ga ozdravila, mu vedno dam vedeti, da je to njegova zasluga in mu čestitam k uspehu.

Dolgo sem premišljevala o tem, kakšna metoda naj bi bila najbolj smotrna pri zdravljenju. Naj bi to bila v prvi vrsti vera v Boga, ki nas lahko osvobodi od nezaželenih strasti in pomaga tistim, ki vanj verujejo, ali naj bi to bila kakšna druga, psihološka metoda? Na začetku sem se vedno odločila

le za eno, torej ali za teološko ali za psihološko metodo, odvisno od tega, ali je pacient bil veren ali ateist. In zgodilo se je naslednje: prišel je k meni bolnik na ambulantno REV-a (državno združenje za zdravljenje uživalcev mamil), ki sem ga poznala že od prej, ker je pred tem bil pri meni v

ambulantni Modrega križa (to je svetovna organizacija za zdravljenje narkomanov, ki temelji na veri). »Oprosti,« - pravi, »jaz ne morem verovati.« In takrat sem razumela, da ni dveh različnih metod, le ena je in eden princip, ki se ga od takrat naprej držim: »Ne govori o Bogu, če te ne vprašajo, živi pa tako, da te vprašajo o njem!« Prepričana sem, da v vsakem človeku lahko najdemo nekaj dobrega, kar še ni pokvarjeno, nek pozitivni naboj, na katerem lahko gradimo. Pomagam jim najti tiste pozitivne motivacije v njihovem življenju, ki lahko nadomeščajo mamila, ki so bila zanje edini vir radosti.«

• *Katere trde droge uživajo pri nas v glavnem?*

»Ni trdih in lahkih drog. Obstajajo le legalne in nelegalne. Letno umre namreč na Madžarskem 30 tisoč kadičev, ne poznam statističnih podatkov, mislim, da je približno enako tudi število

alkoholikov. Na Kitajskem obstajajo pokopališča za žrtve srečolova. Obstajajo še drugačne strasti, produkti posameznih obdobj, kot so na primer nakupovalna strast, računalniška strast in podobno. Med nelegalnimi mamili pri nas v županiji prevladuje uživanje marihuane. Nekateri se celo potegujejo za njeno legalizacijo. Dostopna so tudi ostala mamila, kokain, heroin, hašiš, intravenozna itd. Že tudi uživanje marihuane povzroča resno psihično in fizično odvisnost. Vedno več mladih prihaja k nam z željo, da jim pomagamo se odvaditi, kajti to mamilo povzroča izbruhe jeze, resne motnje pri spanju, zmanjšanje zmognosti koncentracije. Uživanje mamil, tudi uživanje marihuane, lahko aktivira latentno prisotne psihične motnje, lahko povzroča govorne in glasotvorne motnje, ki so večinoma duševnega izvora. Ker imam med drugim tudi foniatrični strokovni izpit, zdravim tudi glasotvorne motnje.«

• *Uživanje mamil je v šoli še vedno precej tabu tema. Profesori in starši težko ugotovimo, če gre za utrujenost, nenaspanost ali za uživanje mamil. Ali so vas že prosili, da napravite na kakšni šoli test?*

»Kakšne simptome ima uživanje mamil? Otroci je redko doma, njegovi šolski rezultati so vedno slabši, ima podočnjake, je razdražljiv, zahteva vedno več denarja, laže, se zaklepa v svojo sobo. Kar se tiče testov, jih jaz ne delam, tudi če starši zahtevajo, ga ne naredim. Kaj če bo pozitiven? Naj razčistijo to zadevo med sabo. Otroku pa namignem, da oba veva, za kaj gre, če rabi mojo pomoč, kadarkoli lahko pride nazaj in mu bom pomagala.«

Suzana Guoth

ČE SI DOBER ZA DRÜGE, TE SO ONI TÜ DOBRI ZATE

Rejdka je taša nedela, ka bi se v Števanovci pri meši nej srečali s *Jožefom Nemešom* ali kak je pri nas poznajo Totuski Djaužakom. Tau bi nej bilau špajсно, če bi sé valaun bili, dapa oni so v Dolencaj doma. Zaka pa za koga volo pridejo oni vsigdar prejk v Števanovce - sam je pito.

»Ranč ne vejм, gde naj začnem,« pravijo Djaužak. »Vejн s tejm, ka je najbola pomembno, ka sam dja v Števanovci rojen, tau je moja rojstna ves.«

• *Kak ste te v Dolence prišli?*

»Moja zgodba se tam začne, ka sam štiridesettretjoga leta v Szőnyi delo, gde olaj rafineraјo. Tam sam se spozno z edno deklov, štera je z Dolejnc bil pa ona tü tam delala. Sledkar je ona gratala moja žena. Štiridesetštrtoga leta sam dja rutјivo k sodakom pa sam službo tam mogo njati. Dapa ona je te že noseča bila. Tri meјsece sam v voјski bijo pa kauli 20. novembra so nas domau pistili. Pa 6. decembra sam pa daubo ponauvoma poziv nazaj. Nujnoga, kak se vogrski pravi SAS (sürgös azonnal sürgös) behívó. Te sam dja odišo pa sam več domau prišo nej. V Nemčijo so nas pelali na front proti belgijske granice. Štiridesetpetoga leta 30. marciuša so nas zgrabili pa so nas v lager pelali. Tam sam edno leto bijo. Štiridesetšestoga konca marca sam prišo domau v Števanovce, nazaj na svoj daum.«

• *Ka je bilau z ženov?*

»Ona je te že rodila, samo te čas je granica že zaprejta bila. Zaman sam domau prišo, dejte sam nej mogo pogledniti. Ovak sam nej mogo prejk granice, samo po črnóm. V noči sam prejküšo, eden den sam tam bijo, dugi den sam pa domau prišo. Potejm si je žena papeјre vöspravlala iz Ljubljane, pa je z malim vret prejkprišla k meni v Števanovce. Dvej leti smo bili doma, samo tam nej bilau mogauče, zato ka ešče dvej sestre so doma

bile. Müva sva te odišla kraj od dauma v Andovce, kak je stari Kovačín ram bijo. Zato ka je te ram prazen bijo. Ko-

Jožef Nemeš ali po domanje Totuski Djaužak

vačini so se v amerikanarski ram spakivali, dapa nejso dugo bili tam, zato ka so prišli AVO-ške pa so prejkvzeli tisti ram. Etak so te oni nazaj prišli v te ram, gde smo mi bili. Ka mo pa te mi delali, sva si z ženauv zmišlaval. Drugo nej bilau, Vilmaški ram je prazen bijo pa smo te pa v tistoga šli. Nika časa smo tam bili, dapa nej dugo, zato ka slaba zidina bila. Potejm smo pa v Farenčin ram šli, gde ja Peter šauštar bijo. Vsevküper devet lejt smo bili v Andovci. Zato pa v Andovce ešče zdaj vsakšo lük-njo, vsakšo ižo poznam.«

• *Vidlo se je vam v Andovcaј?*

»Meni je odlično bilau, zato ka so tam bili dobri lidge. Vsi smo se radi meli. Dja sam dober bijo zanjé, pa so zamé tü dobri bili. Mi smo tam bili ceјlak do petdesetšestoga leta, do revolucije. Ženeј oča pa mati sta že tü starejšiva bila, pa so prajli, ka bi dobro bilau, če bi nazaj v Dolence prišli na svojo. Zato ka v Andovcaј smo bili v arendi. Gnauk smo dobili valas, ka naj deva na meјo pa se te tam zgučimo, kak baude. Tak bilau. Mi na tauј strani, oni pa

na drugi strani meјe stojijo pa smo se tak pogučavali, ka baude. Te smo v teјn ostali, ka deva nazaj, bar va na svoјom, nevanalüdckom kauti. Samo ka tau nej bilau tak na letja, zato ka smo mi te že meli kravo, svi-nje, kokauši pa dosta vse znau-tra v rami.«

• *Kak ste se te prejkspakivali?*

»Tau se je tak začnilo, ka sam najprvin pito p r e j d n j o g a, šteri je na meјi bijo, eden udbaš (kak na Vogrskom ÁVO), ka leko s seuv vzemamo, zato

ka se škemo preseliti v Dolence. On je tak pravo: 'Zaradi mene, če škete, ešče tank prejk meјe leko pripelate.' Na pa te dvej nauči smo se pakivali prejk meјe. Vsakšo nauč z dvömi kauli smo prišli vö k meјi. Prvo nauč je pokojni Mindaš vozo, drugo nauč pa Djišarin Kuri bijo foringaš. Mi smo doma naklali vse, ka se je dalo, na meјi so pa že dvaue kaule čakale pa smo samo prejksklali. Svinje, dvej krave, tau smo tö vse prejkgnali. Velko srečo smo meli, za volo revolucije smo leko prejkprišli, granice so oprejte bile. Za eden keden bi se več nej dalo, zato ka te že puno sodakov bilau.«

• *Kak je te po teјn bilau?*

»Jaj, tau je pa veliko delo bilau. Kak smo sé prišli, drugi zranjek v sedmoј vöri so že prišli pome z džipom. Telko samo, ka sam se gorazravno pa so me že pelali na zaslišanje. Najprvin so me v Šalovce pelali, gde me je že eden limusin čako, pa ma je pelo tadala v Sobotó.«

• *Kak so vedli tak nag nauk, ka ste vi prejkodišli?*

»Tajna služba (titkosszolga-

lat) vsigdar bila pa vsigdar bau tö. V Soboti so nas na cug posadili pa smo se ceјlak do Ormoža pelali. Tam smo djesti daubili. Gda smo se nadјeli, te smo znauva na cug vseli pa so nas v Zagrab pelali. Eden kombi nas je čako tam, šteri nas je pelo v Gelnico. Gde so nas v vauzo zaprli. Neјsmo dugo tam bili, zato ka pá prileto eden kombi pa nas je pelo v Fiume (na Reko). Eden keden sam tam bijo. Slejdjen den sam daubo eden velki krüј pa klobasi pa so nas pelali tadale v Ljubljano. Tü smo pa meli zaslišanje. Od tec s cugom so nas tadala pelali v Ptuj. Tü je že več spoznancov bilau, šteri so ranč tak bili tam kak dja. Eden za drugim so nas samo zaslišali, pa tau je tak šlau vsakši den. Na te smo tü papire dobili, ka smo slobodni, pa na cug penaze, naj se domau leko pelamo. Tak sam se te rejšo pa 6. decembra sam domau prišo. Tau je bila moja kalvarija. Več kak meјsec dni so nej znali doma, ka je z menov.«

• *Samo tistoga ednoga sina mate, steri se je ešče te naraudo, gda ste pri sodakaj bili?*

»Samo tauga ednoga sina mam pa na žalost, on je tö nej doma, 1975. leta sta odišla z ženauv v Australijo. Žena mi je mrla 1985. leta, tak ka od tistoga mau živem sam.«

• *Odite kaj nazaj v roјstno ves?*

»Pa vejš, ka odim. K meši, ali gda mam priliko, pa če kakšne programe mate, dja sam tam. Veјpa dja spoznance pa rodbino vse na Vogrskom mam. Dja ta k vam spoj rad odim, zato ka dja ta domau odim, tam sam med svojimi. Tü vaneј dja že nikoga nej-mam. Istino, dobra lidi zato mam. Zato ka če sam dja dober za druge, te oni so tö dobri zame.«

Karel Holec

... DO MADŽARSKE

Spremembe pokojninskega zakona

Madžarski parlament je 27. novembra sprejel novelo pokojninskega zakona. Za spremembo zakona je glasovalo 192 poslancev, proti 160, dva poslanca sta se vzdržala. Pred končnim glasovanjem je parlament sprejel pobudo opozicije, da se pri ugotavljanju predčasne upokojitve šteje delovna doba, ne pa starost. Pri tem glasovanju je bilo enako število poslancev za (178) in enako proti. Odločilen je bil glas poslanca iz vrst svobodnih demokratov, ki je kljub drugačnemu stališču stranke podprl opozicijsko pobudo.

Rok starostne pokojnine je ostal 62 let. Rok predčasne upokojitve pri ženskah se bo ob pogoju, da imajo najmanj 37 let delovne dobe, s sedanjih 57 let dvignil na 59 let, od leta 2012 pa predvidoma na 60 let. V primeru predčasne upokojitve se ne plačuje popolna pokojnina.

Če nekdo, ki je šel v predčasen pokoj ob tem dela in zasluži več, kot je madžarska minimalna plača, se bo moral do tistega časa, dokler ne doseže starostne pokojnine, odpovedati pokojnine. Ta novela zakona bo začela veljati s 1. januarjem 2008, od leta 2010 pa bo predpis veljal za vse tiste, ki se bodo kot predčasno upokoјeni zaposlili.

Spremembe je pričakovati tudi pri določitvi pokojninske osnove. Od leta 2008 se bo pokojninska osnova računala na podlagi neto dohodka posameznika, kar bo povzročalo od 7 do 8-ostotno znižanje pokojnin.

Programi, prireditve

• 9. decembra bodo ljudske pevke ZS Monošter nastopile na koncertu kroškega pevskega zbora v Krogu.

• 10. decembra se bo na vabilo KUD Rožika v Kuzmi predstavila porabska gledališka družina Nindrik-indrik z igro Male bojne.

• 10. decembra bo v organizaciji Državne slovenske samouprave božični koncert na Gornjem Seniku, na katerem bosta sodelovala otroški cerkveni zbor Sončnice z Gornjega Senika in MePZ Avgust Pavel.

VELKO PA MALO

Iz maloga raste veliko, je trno velka istina. Tou ranč nej trbej gučati, tou, ka iz maloga vözraste veliko. Tou se razmeje samo od sebe. Malo menje pa človek leko razmeje, ka iz velkoga grata kaj maloga. Pravijo, ka pri tistom, ka iz maloga raste veliko, geste logika, pri tom drugom pa nega. Vej pa iz velkoga ne more zrasti malo! Depa geste pri tejm tö nikšna logika. Istina pa je, ka je tista prva logika bole optimistična, ova druga pa bole pesimistična logika. Tou se leko najbolje vidi pri lidaj. Pa tou logiko leko tak najbolje razmejmo tö.

Gvūšno skur vsikši pozna kakšnoga človeka, ka se je trno za velkoga držo. Pa si je brodo, ka brezi njega nika na toum svejti ne more biti pa se zgoditi. Pa po tistom nagnouk pride kakša baja pa se te velki človek vcejlak vküper vsede, se pogrozne sam v sebe pa nagnouk več neje tak velki, liki vcejlak malički človek. Eške menjši pa grata, gda gor pride, ka se svejt tadale obrača brezi njega tō. Tadale leko najdemo tou logiko v politiki tō. Tou nej ranč vsikši den, depa najdemo jo skur vsikši petdeset lejt. Oslejdnja takša politična avantura, ka je iz velkoga gratalo kaj malo-ga, se je zgodilo nej daleč od nas. Inda je bila Jugos-

lavija. Pa je v njoj bila Srbija, stera je škela biti vekša od sebe pa eške od Jugoslavije. Pa je zatoga volo, ka je škela biti velka, Jugoslavija raznok spadnola. Depa Srbija je eške itak škela biti vekša od sebe. Pa so se skūjale lagve bojne, Srbija pa je bila čidale bole mala. Pa je gnesnaden menjša, kak je gdakoli bila do toga mau. Pa kak vōvidi, se eške menjša.

Na, tak je s tejm. Zdaj mi leko vsikši vörvle, ka rejsan leko iz velkoga vözraste malo tö. Če pa mi stoj eške itak ne vörvle, naj vam vöovadim, kak se tou godi pri mojoj tašči Regini, trno čednoj ženski. Ona je tö leko za peldo, kak tou de. Bilou pa je tou etak. K njoj je kak vijer priletejlja njena najboukša padaškinja Rozina, trno moudra ženska. Tak nagnouk sta vküper djali glave pa začali mleti od nouve sousedice. Boug moj, kakšna lagva vola se je lejvala vö iz njivi lamp.

-Ka de una gučala. Mi smo bili prvi tū doma!

- Istino maš! Naj se spuca od tejc ali pa jo mi zaženemo!

- Naj si moža vred vzeme, nej ka se gornese kak kakša oblečena krava!

- Če samo eške gnouk pogledne prouti našomi

rami, de vidla svojga vraga!

- Prokleta k ..., naj naše moške na mejri nja!

- Pa naj si ne brodi, ka je najbole čedna na svejti!

Ja, takša velka lagva vola se je skotila tam za stolom v prejdnoj iži. Pa je bila vse vekša pa vekša. Sto vej, kama bi zrasla, če bi nej v tistoj minuti po dveraj sklonckala ranč una, nouva sousedica. Vörvlite mi, neje velka lagva vola gratala vcejlak mala. Nej, sploy nej! Velka lagva vola je vcejlak preminoula! Rejsan! Tadale se je čülo etak.

-Jaaaaaaj, naša nouva sousedica! Kak lipouuuuuuuuuuuuu! Ranc sam mojoj padaškinji Rozini pripovedala, kak lejpe korine mate na oknaj pa kak dobro je, ka smo vas doubili za sosedico, ka ste tak čedni pa kulturni. Jaaaaaaa, rejsan lipo-uuuuuuuuuuuuuuuuuuuu!

In jiva je nouva sousedica pozvala, naj prideta na zabavo, ka šketa z možom spoznati vse sousede, zato ga volo, ka do se dobro razmeli med seuv.

- *Prajla sam ti, dober soused je več kak boži blagoslov*, - si je na glas zbrodila moja tašča Regina, trnočedna ženska. Brž po tistom pa sta z Rozino, trnomoudro žensko, že vöspravlale nouvo küjarco mladoga plebanoša.

Miki

Ernest Ružič

PESEM ČRNIH MLAK (20)

RAZSTAVA

Andraževa samostojna razstava je pred vrati. Določil je, da se ta dan mora razplesti ali zaplesti tudi zgodba z Gajo.

„Zdržati moram teh deset ali dvanajst dni, potem se bom, ne glede na to, kako se bo zgodba z Gajo razpletla, neke na samem do kraja zapil in začel šteti ali odštevati čas na novo, od nedolžno čiste-ga platna naprej,” je dejal Andraž tajnici v Galeriji med tem, ko sta pregledovala nas-love. Najprej je nameraval podpisati nekaj vabil, potem se je odločil, da bo podpisal vse, kajti Marta je skuhala tako dobro kavo, da je počasi srkal in podpisoval.

„Kakšna je zgodba z Gajo?”
Marta takoj prime za nena-
merno izgovorjeno ime.

„Ah, nič, tako sem sam pri sebi poimenoval razstavo, saj veš, da nekateri slikarji dajejo imena samostojnim razstavam,” najde hiter in kot je videti ne ravno prepričljiv odgovor.

„Nočem biti nevljudna, ampak čudno ime za pregledno in tako inovativno zastavljeno razstavo, sodeč po tem, kar se pogovarjata naša kustosa, zlasti Franc, ki mora poskrbeti, da bo vse na pravem mestu,” Marta ne popušča, ker na Andraževem obrazu prebere, da si je hiter odgovor preprosto izmislil.

„Verjemi ali ne verjemi, karkoli zdaj rečem o Gaji, ne boš verjela, zato je bolje, če ostane pri izmišljenem odgovoru, kakor si pravilno ugotovila,” prekine neplodno nakladanje bolj zato, da mine čas, in manj zato, da bi Marti karkoli razkril o véliki ljubezni, ki jo pričakuje med obiskovalci in bo samo tedaj razočaran, če Gaje ne bo, za vse ostale mu je zelo malo mar, čeprav si želi čimveč obiskovalcev.

„Nisi povedal, če so ti vseč vabila, pri katerih se je trudil kustos Robert,” menja Marta temo, ko ugotovi, da več od tega, kar se mu je zareklo, ne želi povedati.

„To mi pa lahko verjameš: vabila, plakati in naslovnica kataloga, ki bo najverjetneje natisnjen tisti dopoldan, ko bo razstava, vse mi je zelo všeč, všeč mi je tudi zato, ker nisem sodeloval pri dokončni izbiri reprodukcije, niti pri tipu črk, ki so na vseh materialih enake. Poenostavljeno rečeno: posrečen projekt.“

„Si že komu povedal?”

„Ne, ker me tudi ni nihče vprašal. Pogovarjali smo se o dopoldanski novinarski konferenci pred otvoritvijo razstave in tam bom govoril tudi o teh, nemara obrobnih, pa kljub temu zelo pomembnih rečeh.”

„Novinarske konference so se doslej obnesle zelo različno. Ko je napovedana razstava znanega likovnika ali skupine, je obisk zelo dober, enako če delimo monografije, medtem

ko na običajne pride lokalni radio, ker vaše televizije snemajo le tedaj, če jim posebej plačamo. A hkrati kričijo, koliko prispevajo za razvoj kulture v mestu, in kako nekomercialno pomembni so."

„Potem bo moja srednje obiskana,” konča Andraž pogovor, se zahvali za odlično kavo, ko podpiše še dvestoto vabilo, kolikor jih bodo razposlali, in odhiti v šolo, ker se mu čez nekaj minut začneta učni uri v tretjem letniku. V zbornici ga pričaka prijetno obvestilo, da pouk odpade, naslednji dan naj se po možnosti čimbolj zgodaj, kar pomeni že ob sedmih, oglasi pri ravnateljici na pogovor za proste dni ob razstavi.

„Bolje se ne bi moglo končati, le ob sedmih je sredi noči,” navrže proti matematičarki, ki izbuljeno pogleda in brez besed odide v razred.

Dan se je za Andraža začel preveč prozaično, kot da se zvečer ne bo zgodilo, na kar se je pripravljaj nekaj let, nad vse intenzivno vsaj eno leto. V dopoldanskem času ga čaka novinarska konferenca, pri kateri bo govoril več kustos.

ki je razstavo postavljaj, on bo na voljo za morebitni posamični pogovor. Tako sta se dogovorila z magistrom Francem, ki je tudi zagotovil, da bodo katalogi natisnjeni do pogovora z novinarji, če ne celotna naklada, pa vsaj toliko izvodov, da jih bo dovolj za udeležence konference.

Do začetka tiskovne konference je bilo manj kot deset minut, ko še ni bilo nikogar, kar je obetalo ali zelo slab ali nad pričakovanji dober obisk. Prva se je med vrati pojavila Lara s standardno zasedbo: snemalcem in tehnikom. „Zelo malo časa imam. Ustavili smo se na poti v Monošter, moramo še na simpozij. Vračali se bomo malo pred otvoritvijo, zato – če lahko – pridi četrto ure prej, da naredimo kratek pogovor s tabo in kustosom Francem.“

(se nadaljuje)

Knjiga Pesem Črnih mlak bo izšla kot božični knjižni dar v sozaložbi Založbe Franc-Franc iz Murske Sobote in Zveze Slovencev na Madžarskem.

OTROŠKI

MLAŠEČA LEJTA SOUSEDOVOGA PEPIJA

Sousedov Pepi je koulivrat najbolje poznani po tejm, ka je nej biu nigdar mali. Pa je sploj nej nigdar biu pojbiček. Pa je sousedov Pepi nej nigdar cūko v lačice. Un se je sploj nej mali naroudo. Un je vsigdar vōzraščeni pojep biu. Tak si bar brodi, čiglij je nej star več kak pet lejt. Zato je nej čūdno, ka se je zgučavo vcejlak po moški.

MOŠKI GUČI

Moški guči so te, gda se moški trno čedno med seuv zgučavlejo. Moški guči so tistoga reda tō, gda nega kcuž žensk. Pa so te tō, gda nega kcuž mlajšov. Na tou je sousedov Pepi že rano gor prišo. Vej je pa vsigdar škeu kcuž biti pri moški gučaj. Pa so ga zatoga volo moški vsigdar čūdno gledali. Na, un je že skur vōzraščeni pojep pa je zato trno rad biu med moškimi pa njivimi guči. Depa se je zgodilo takše tō, ka ga je njegvi ata nej pūsto kcuž k moškim gučom. Tou je bilou takšoga ipa, gda so guči nej bili samo moški, liki trno resni tō. Gda je šlou za življenjska pitanja. Nej trbej trikrat prajti, kakši dugi nous je doubou sousedov Pepi. In ga je tisti njegvi od žalosti pa čemejrov dugi nous odpelo do pojbov tō. Uni bi leko bili njegvi malo boukši pajdaši, če bi se un nej držo za že vōzraščenoga. Ali zdaj so njemi prav prišli, zdaj, ka je nej smeu biti kcuž pri moški gučaj.

- *Ka se idemo špilati*, - ga je pito Fredi.

- *Idemo se naganjat kouli potoka*, - je biu bister Milan.

- *Ali pa postrašūvat deklīne*, - se je veselīu Djoužek.

Vsi kouli sousedovoga Pepija so meli cejle kūpe idej, ka bi delali, kak bi se špilali. Un pa ji je samo gledō pa biu vcejlak tiūma. Kak bi pa nej biu, vej pa se un ne more tak po decinsko zgučavati. Zato je za eden čas oupro lampe. - *Vam eške dosta fali do zrejli lejt. Zato mo se zdaj zgučavali po moški. Leko prva zrejli garate, kak pa če te se samo špilali.*

- *Ka mo se šli*, - se je čūdivo Mirko.

- *Nika se nemo šli. Mi mo zdaj meli moške guče*, - se je vcejlak po profesorski vōzravno sousedov Pepi. - *Naj-prva mo začno ge, vi te me poslušali pa po tistom od toga gučali tadale. Vredi?*

Mlajši so se samo poglednili pa zato naraji dun skumali, ka je vredi. Zato je sousedov Pepi vcejlak vōmejno glas. Tak se ga je čūlo bole po moški. Začno je gučati, kak je tou nejnornalno, ka je bencin znouva drakši grato. Pa je po tistom tadale vedo povedati eške čūda dosta od toga, kak je z naftov pa z Iranom pa Merko. Mlajši so ga eden čas rejsan poslušali. Eden čas, po tistom pa po-malek odišli vsikši na svoj kraj. Nagnouk so dobili pune glavé moški gučov. Gda je sousedov Pepi vpamet vzeu, ka je nega, si je začno tou vcejlak po svoje broditi.

- *Vejn so šli domou, ka starišom vōovadijo, kakši problemi so z naftov. Leko de iz nji rejsan eške kaj gratalo. Rejsan dobro je gnes bilou meti moške guče, čeglij njim eške dosta fali, ka do moški gratali*, - je pripovedavo mami, prva kak je odišo spat.

Miki Roš

Miklauž v števanovskoj šauli

6. decembra je v števanovskoj šauli telovadnica puna bila z mlajši, šteri so na miklauža čakali. Dočas, ka so ga nej zaglednili, so tak tima sejdli, ka se

je ešče vejn mūja čūla, gda se je z edne stejne prejk nesla na drugo stenau. Zaman vejo že tej mlajši, ka miklauža nega, kak če bi tau tašoga reda poza-

bili pa prestrašano gledajo na dvera, gda staupi notra krampus. Nej njim je trbelo dosta čakati, zato ka so se dvera odprla pa sta notra v telovadnico staupila miklauž pa krampus. Potejn so eden za drugim s kratkim programom pred miklauža staupili razredi. Popejvali so, kratke pesmi so recitirali pa etak so si zaslužili darilo, ka njim je miklauž samo potis-tim tadau, ka njim je tapravo, kak so se ponašali cejlo leto. Za tejm je vsakši šaular posa-ba prejkvejo darilo. Gnesden mlajši že vsakši den majo čokolado pa tau takšno, kakšno škejo. Pa itak! Tak so se veselili tauma, ka njim je miklauž dau, kak če bi ešče nikdar nej djeli čokolado. Telko darila so dobili, ka so s punimi rokami prišli vō iz telovadnice. Pri darilaj so »miklauži« vcujpomagali: manjšinska samouprava Števanovci, svet staršov pa župnijski urad Monošter.

K. H.

Grbanj na miklaužovo

Rejsan se je na glavau postavilo vrejmen. Cejlo leto smo zaman čakali na grbanje,

nejso rasli. 6. decembra, na miklaužovo, gda smo ranč več nej iskali, so gnauk

samo začnili rasti. Ranč bi nej dau valati, če bi nej s svojimi očami vido. Istiño, gda sam ga dja vido, te so ga že v rokej držali. Ta srečna ženska, stera ga je najšla, je Anamarija Gorza iz Čopinca. Kak je taprajla, ranč se je k babi pelala na Verico, gda ga je pri pauti ešče na slovenski strani zaglednila. »Sprvoga sam dja tō nej dala valati, ka je tau grbanj, samo te, gda sam že skrajaj prišla,« je prajla. »Dola sam ga zmejrila pa več kak pau kile vaga.« Na tau, ka ka de z njim delala, je prajla, ka ga drugi den možej vōskobaca (ocvre) za obed, dapa leko, ka se cejla družina naddej z njega.

K.H.

KAUT

RTV SLO **Petek, 08.12.2006, I. SPORED TVS**
6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI KOTIČEK, 10.15 RESNIČNA RESNIČNOST, 10.45 Z VAMI, 11.35 MOJ POGLED NA SVET, DOK. ODD., 12.25 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TARČA, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 MALI MOZART, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: PIHALA IN TROBILA, 16.25 SLOVENSKI VODNI KROG: REKA, IZOB. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 V ISKANJU SVETEGA GRALA, AM. DOK. ODD., 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.35 ŽELEJČKI, RIS., 18.40 PUJSA PEPA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 PRI JOŽOVCU Z NATALJO, 21.20 TURISTIKA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 POLNOČNI KLUB, 0.05 V ISKANJU SVETEGA GRALA, PON., 0.55 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.50 PRI JOŽOVCU Z NATALJO, PON., 3.05 INFOKANAL

Petek, 08.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 12.00 OBZORJA DUHA, 12.30 DUHOVNI UTRIP, 12.45 LOČITEV GOSPE X, ANG. FILM, 14.15 JASNO IN GLASNO, 15.05 ŠPORT ŠPAS, 15.35 PRVI IN DRUGI, 15.55 ZDAJI, 16.20 POMAGAJMO SI, 16.55 EP V ROKOMETU (Ž), SLOVENIJA - NEMČIJA, 18.45 EP V PLAVANJU V KRATKIH BAZENIH, 19.10 LP V ROKOMETU, FLENSBURG - CELJE PIVOVARNA LAŠKO, 20.50 SLOVENSKI MAGAZIN, 21.15 IZZA PROZORNE ZAVESE, DOK. FELJTON, 21.45 PREKUPČEVALCI, AM. FILM, 0.05 PETI ELEMENT, FRANC. FILM, 2.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

RTV SLO **Sobota, 09.12.2006, I. SPORED TVS**
6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.50 POLNOČNI KLUB, 12.05 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 UŽIVAJMO V ZDRAVJU, POUČNO-IZOB. ODD., 13.50 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 14.15 PIRAMIDA, 15.25 NE IZGUBI LADJE, AM. FILM, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 SOŽITJA, 17.25 O ŽIVALIH, 18.05 KUHAM Z ZVEZDAMI, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 MI SE MAMO RADI, DOMAČA TV NAD., 20.30 HRI-BAR, 21.40 GLAVA DRUŽINE, AM. NAD., 22.30 POROČILA, ŠPORT, VREME, 23.00 PET LUTK ZA LUNO V AVGUSTU, IT. FILM, 0.20 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.00 HRI-BAR, 2.10 INFOKANAL

Sobota, 09.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 9.40 SKOZI ČAS, 9.50 IZZA PROZORNE ZAVESE, DOK. FELJTON, 10.25 SP V ALPSKEM SMUČANJU, SMUK (M), 13.10 ZDAJI, 13.40 SP V SMUČARSKIH SKOKIH, 16.10 LP V ROKOMETU, PORTLAND - GOLD CLUB, 17.45 EP V PLAVANJU, 20.00 UNICEF - DOBRODELNA PRIREDITEV, PRENOS IZ SNG MARIBOR, 21.30 SEVER IN JUG, ANG. NAD., 22.25 NIKOLI OB DESETH: KATICE, 23.25 VEČNI ALBUMI - U2, GLASB. DOK., 0.20 DOKAZ, IRSKA NAD., 1.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.35 INFOKANAL

RTV SLO **Nedelja, 10.12.2006, I. SPORED TVS**
7.00 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.05 KAKO SEM VIDEL SVET IZPOD MIZE, IGR. NAN., 10.25 V ŽIVALSKEM VRTU, AVSTR. DOK. SER., 10.50 PRISLUHNI MO TŠINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 PRI JOŽOVCU Z NATALJO, 14.30 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 KRAVICA KATKA, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 SPET DOMA, 21.35 ŠPORTNA ODDAJA, 22.00 VEČERNI GOST, 22.55 POROČILA, VREME, 23.10 BELO BLAGO, ANG. TV FILM, 0.40 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.25 INFOKANAL

Nedelja, 10.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 7.45 SKOZI ČAS, 7.55 HRI-BAR, 9.00 26. SREČANJE TAMBURAŠKIH IN MANDOLINSKIH SKUPIN IN ORKESTROV SLOVENIJE, 9.25 SP V SMUČARSKIH TEKIH, 10.25 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 12.25 SP V SMUČARSKIH SKOKIH, 14.10 EP V ROKOMETU (Ž), SLOVENIJA - POLJSKA, 15.45 SP V SMUČARSKIH TEKIH, 16.55 EP V PLAVANJU, 19.20 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 19.55 KOŠARKA, LIGA NLB, UNION OLIMPIJA - ZAGREB, 21.45 UMETNOST GLASBE IN PLESA, 22.45 SLEDI V ČASU, AVSTR. NAD., 23.40 Z GLAVO NA ZABAVO, 0.10 SP V ALPSKEM SMUČANJU, 1.00 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.30 INFOKANAL

RTV SLO **Ponedeljek, 11.12.2006, I. SPORED TVS**
6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 TISTEGA LEPEGA POPOLDNEVA - VIKEND PAKET, 14.25 TURISTIKA, 15.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 TELEBAJSKI, OTR. NAN., 16.00 PODSTREŠJE, IGR. NAN., 16.20 ANČINE NOGICE, RIS., 16.30 TRAKTOR TOM, RIS., 16.45 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: RAZOČARANJE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 PETER PAVEL GLAVAR, DOK. ODD., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 PAVLE, RDEČI LISJAČEK, RIS., 18.40 JOKO! ŽAKAMOKO! TOTO!, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 HUDIČEVA KOLONIJA, DOK. MESECA, 21.00 JULIJA, AVST. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 PODOBA PODOBE, 23.15 ELIZABETA I., ANG. NAD., 1.05 PETER PAVEL GLAVAR, PON., 1.55 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, PON., 2.55 INFOKANAL

Ponedeljek, 11.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 15.30 Š - ŠPORTNA ODDAJA, 15.50 SLOVENSKI/PORABSKI UTRINKI, 16.15 UMETNOST GLASBE IN PLESA, 16.20 PO POTEH SLOVENSKE OPERE, MARBURG - MARIBOR, GLASB. DOK. SER., 17.30 TEKMA, 18.20 Z GLAVO NA ZABAVO, 18.55 SOŠOLCI LETA 1976, ANG. NAD., 20.10 UMOR NE ZASTARA, NEMŠ. NAD., 21.00 STUDIO CITY, 22.00 ARITMIJA, 22.40 MALČKA GLEDATA MALČKE, AM. RIS., 23.00 BRANE RONČEL IZZA ODRA, 0.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.55 INFOKANAL

RTV SLO **Torek, 12.12.2006, I. SPORED TVS**
6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.30 SOŽITJA, 10.30 O ŽIVALIH, 11.10 KUHAM Z ZVEZDAMI, 11.45 PRI JOŽOVCU Z NATALJO, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.40 HUDIČEVA KOLONIJA, DOK. MESECA, 14.30 V ŽIVALSKEM VRTU, AVSTR. DOK. SER., 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 MARJAN, KONJ, KI PLEŠE STEP, RIS., 16.05 ALI ME POZNAŠ: JAZ SEM POTOK PRENAŠALEC, 16.10 ZLATKO ZAKLADKO: OTOK LJUBEZNI, 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 KAKO ŽIVIMO SLOVENSKI GRADOVI, DOK. ODD., 18.00 MODRO, 18.35 ANČINE NOGICE, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 PIRAMIDA, 21.00 DOSJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 POZABLJENE HITLERJEVE ŽRTVE, ANG. DOK. ODD., 23.50 KAKO ŽIVIMO SLOVENSKI GRADOVI, PON., 0.20 MODRO, 0.55 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.55 INFOKANAL

Torek, 12.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 14.30 HRI-BAR, 15.35 ARITMIJA, 16.15 STUDIO CITY, 17.10 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.35 MOSTOVI - HIDAK, 18.05 LABIRINT, 19.00 MALI OGLASI: POSEBNI ODRED, IZV. TV NAD., 20.00 VIZUM ZA PRIHODNOST, BOS. NAD., 20.45 KO ULICE SPREGOVORJO: JE SKRINJA PISANA, 21.00 NAJBOLJŠA PODJETNIŠKA IDEJA, 21.30 TA VESELI DAN ALI MATIČEK SE ŽENI, TV PRIREDBA PREDSTAVE SNG DRAMA LJUBLJANA, 23.50 VARŠAVA, POLJSKI FILM, 1.35 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.00 INFOKANAL

RTV SLO **Sreda, 13.12.2006, I. SPORED TVS**
6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.10 KNJIGA MENE BRIGA, 10.30 V ISKANJU SVETEGA GRALA, AM. DOK. ODD., 11.20 SPET DOMA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 NEKAJ MINUT ZA DOMAČO GLASBO, 13.35 LJUDJE IN ZEMLJA, 14.25 MI SE MAMO RADI, DOMAČA TV NAD., 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ŠOLA PRVAKOV II, RIS., 16.00 POD KLOBUKOM - JEMEN, 16.35 ŽELODKO SUPERCA, RIS., 16.45 MUNKIJI, RIS., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 Z VAMI, 18.25 ŽREBANJE ASTRA IN LOTA, 18.40 KRTEK, RIS., 18.45 VRAN DOKOLENKO, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 LINHART, ČLOVEK RAZSVETLJENSTVA, DOK. FILM, 21.05 ŽUPANOVA MICKA, POSNETEK PREDSTAVE SLG CELJE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 SVETO IN SVET, 0.10 Z VAMI, 1.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.00 INFOKANAL

Sreda, 13.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 12.10 NAJBOLJŠA PODJETNIŠKA IDEJA, 12.40 NIKOLI OB DESETH: KATICE, 13.40 VEČNI ALBUMI - U2, GLASB. DOK., 14.30 LABIRINT, 15.20 TEKMA, 16.15 Z GLAVO NA ZABAVO, 16.45 VIZUM ZA PRIHODNOST, BOS. NAD., 17.30 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.00 MOSTOVI - HIDAK, 18.30 UŽIVAJMO V ZDRAVJU, IZOB. ODD., 19.00 PRAKSA, AM. NAD., 20.00 ŠPORT, 22.00 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 22.45 KOVINSKO MODRA LIMUZINA, IZRAELSKI FILM, 0.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.35 INFOKANAL

RTV SLO **Četrtek, 14.12.2006, I. SPORED TVS**
6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.00 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 10.30 JULIJA, AVST. NAD., 11.20 IZZIVI, 11.45 SVETO IN SVET, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 VEČERNI GOST, 14.15 PODOBA PODOBE, 14.40 ODPETI PESNIKI, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 KLJUKEC S STREHE, RIS., 16.05 ZAJEC V KLOBUKU, KRATKI IGRANI FILM EBU IZ SRBIJE, 16.20 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 ŠTAFETA MLADOSTI, 18.20 DUHOVNI UTRIP, 18.40 POLICAJ ČRT, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 PRVI IN DRUGI, 21.20 OSMI DAN, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 KNJIGA MENE BRIGA, 23.10 GLASBENI VEČER, 0.40 ŠTAFETA MLADOSTI, 1.25 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.25 INFOKANAL

Četrtek, 14.12.2006, II. SPORED TVS
6.30 INFOKANAL, 17.00 PRISLUHNI MO TŠINI, 17.30 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 KOŠNIKOVA GOSTILNA, 19.00 IZBRANEC, AM. NAD., 20.35 EVROLIGA V KOŠARKI, UNION OLIMPIJA - CIBONA, 22.35 SVILA IN PEPEL, FRANC. TV FILM, 0.10 ŠTIRI DOGODIVŠČINE REINETTE IN MIRABELLE, FRANC. FILM, 1.45 MALČKA GLEDATA MALČKE, AM. RIS., 2.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.30 INFOKANAL

Spominjamo se...

16. decembra bau že eno leto, gda smo Porabski Slovenci zgibili dob-roga prijatela, Jožeta Vilda.

Pred enim letom so prišli k nam s svojimi prijatelji iz Murske Sobote, ka bi v Lipi odprli razstavo. Odprli so razstavo pa ešče itak čujem, kak so pravli zadnji verz svoje pesmi »v Porabju dobri so ljudje«. Potem so vküp spadnili pa so mrli. Na slejdnjo paut so k nam prišli, v hotel Lipo, kam so radi ojdli, mi smo je pa vsigdar z veseljom čakali.

Dosta so nam pomagali. Ka mamo porabski penzionisti svojo društvo, so oni pobudo dali. Pomagali so nam, ka najdemo vezi z društvi v Sloveniji, ka smo večkrat leko šli na izlet v Slovenijo. Dapa nej samo slovenskomi društvi penzionistov, liki preko nji so leko varaški penzionisti šli na izlet. Poglednili smo si Lendavo, Radgono in Mursko Soboto.

Jože Vild, kak se ga vsi spominjamo, vsigdar je bilo nasmejani, vsigdar je bilo dobre volé

Ob priliki smo obiskali na cintori grob Jožeta Vilda, vužgali smo svejčo, pa se ga spominjali.

Nejsam vraževerna, dapa gda si zmislim na njega, mi vsigdar na pa-met pride nika. 1999. leta so na en petek tō razstavo odprli v hoteli Lipa. Tisto nauč sam ranč dja delala na recepciji. Po paunauči, gda je že vse tijo bilau, restavrancijo so že zaprli, nisterni gostje so domau šli, drugi pa spat v sobe. Gnauk samo čujem velikanski hrup, kak gda Pe-rün vdari. Trno sam se postrašila pa bodjala sam se tō. Nej sam znala, ka se je zgodilo, samo tau, ka je nika moglo biti v razstavni dvorani (kiállitóterem). Srce mi je v gunti klepalo, gda sam dvera oprla. Pa ka vidim? En kejp, ka so ga zadvečerak gora na stenau djali, je dola zleto, tau je tak fejst dūnilo.

Na drugi den zazranka sam pripovedjala kolegici, ka se je zgodilo. Ona mi pa pravi, ka prej gde kejp s stejne spadne, tam nekak mrgé. »Ka pa tau guči?« sam si mislila. »Sto bi pa v taujoj razstavnoj dvorani mrau.«

Pa se je zgodilo! 16. decembra 2005. leta je ranč v tej dvorani enjalo biti plemenito srce Jožeta Vilda.

Tisto nauč sam pá dja delala na recepciji.

Klara Mešič

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA
MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek

Glavna in odgovorna urednica

Marijana Sukič

Naslov uredništva:

H-9970 Monošter, Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk: EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 5.200 SIT ali 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.
Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357,
SWIFT koda: OTPVHUHB